

Material de formació

Fase 3– Bloc 1 – Activitat 1. Conclusions del Congrés Edu21-2012. Les tres “A” educatives

Conclusions del Congrés Edu21-2012, el títol del qual era: **Les tres "A" educatives (aprenentatge, aula i acompanyament)**.

- L'aprenentatge es construeix des de la **decisió**, per tant, cal ser **acompanyat** per a prendre les decisions més adequades en cada moment. I aquesta és una de les principals funcions que ha de fer el sistema educatiu.
- L'**optimisme** i la felicitat són condicions que esperonen un aprenentatge fecund, creatiu, i això ens remet a l'actitud del professor que ha d'actuar com un **mirall** –un model– per als seus alumnes i també ens remet a l'ambient d'aprenentatge, a un espai aula lluminós, bell, afavoridor de la creativitat, impulsor del treball grupal, de la convivència social. L'optimisme és, també, una gran força al servei de l'orientació educativa.
- Alguns aprenentatges no depenen del pensament sinó de l'acció pràctica, de l'**activitat** –també dels hàbits repetitius– i per això els espais aula han de poder incorporar llocs per a l'acció, per a l'observació, l'experimentació i la creativitat. Només una aula **polivalent**, transformadora i integradora de diferents ritmes i processos d'aprenentatge simultanis, però diferenciats, ens podrà facilitar aquests ambients sense necessitat de foragitar-los de l'espai habitual.
- La intercomunicació educativa es basa, sobretot, en les **relacions emocionals**, per això per a aprendre cal evitar els bloqueigs emocionals. El bon educador serà aquell que pugui actuar preventivament davant d'això. Els processos de **codocència** o **multidocència** a l'aula podran facilitar més els processos d'acompanyament que siguin més amatents a les necessitats dels alumnes en tots els seus aspectes, també en els emocionals.
- Cal evitar l'ansietat derivada del voler ensenyar moltes coses i de forma ràpida i intensa. Els aprenentatges necessiten **temps** per a consolidar-se. Així mateix els errors ens faciliten enormes oportunitats d'aprenentatge. Per això l'orientació educativa ha de posar l'accent en l'**aprenentatge competencial** i significatiu, en fer conscients els processos cognitius, però proporcionant ritmes i propostes pedagògiques **personalitzades** per a cada alumne, alhora que possibilita, des d'una opció de centre, espais comuns de convivència social en el si del grup classe.
- Cal fomentar l'aprenentatge de **criteris** personals en els alumnes perquè puguin seleccionar, relacionar, valorar... la informació que se'ls ofereix des de les **TIC**. Aquestes tecnologies comporten per als docents l'abandonament de les seves zones de confort i obliguen a cercar les possibilitats que els ofereixen d'innovar els espais d'aula, els curriculars, els metodològics i els propis de l'estil de docència. Sobretot, han de saber esbrinar les oportunitats que

comporten per a la **solució de problemes** didàctics, organitzatius, d'avaluació...

- Una aula organitzada des de la **flexibilitat**, sense la rigidesa dels actuals mòduls horaris, de matèria, d'agrupaments rígids per edats, d'especialitats docents tancades... faria balders molts dels actuals recursos especials per atendre la diversitat i proporcionaria oportunitats perquè, des de l'**acompanyament educatiu**, es propiciés un aprenentatge més personalitzat.
- Els canvis que propiciem per a les aules: treballar per projectes en grups específics, treballs individualitzats amb ajuda de les TIC, acompanyament personalitzat dins l'aula, agrupaments per interessos, per a la solució de problemes... han de servir per a **millorar els resultats d'aprenentatge**, per a solucionar més satisfactòriament els problemes existents i per a un més eficaç i educatiu acompanyament personal i de grup.
- Els docents han de sentir-se útils, escoltats, implicats en els **projectes de centre** que han de comptar, alhora, amb lideratges eficients i participatius. Des d'aquest reconeixement i clima de benestar laboral i social cada docent esdevindrà capaç de **liderar o coliderar** l'aula, el propi equip docent i, si s'escau, el centre. D'aquest lideratge ha de sorgir un millor aprenentatge pels alumnes i un millor acompanyament del propis equips docents i de direcció.
- Acompanyar és crear les condicions perquè una persona pugui progressar sense prejudicis establerts, sense la tendència a defensar-nos davant el desconegut, la diversitat, la discapacitat... Acompanyar és **romandre al costat** de les persones, de totes i cadascuna. I també del grup, de tots els grups classe.
- No s'acompanya en educació si no s'afronta el **compromís**, l'acció, perquè al final cada alumne, cada grup, cada projecte educatiu pugui **decidir** sobre la seva vida en el cas de l'alumne, sobre la seva convivència pactada en relació al grup classe, sobre el poder de l'autonomia pedagògica i organitzativa en referència al centre educatiu.
- Acompanyarem en educació des de la voluntat per al **canvi** –sense canvis profunds no és possible una orientació integral en els centres educatius–. Educar i acompanyar són una aposta per **recercar des de l'esperança**, des de la coresponsabilització de l'acompanyament, dels alumnes, dels docents, de les famílies, dels centres i de la societat.
- L'acompanyament ha de saber construir-se des de mirades **globals**, partint del centre, inserint-se en el propi projecte curricular, comproment a la totalitat dels alumnes, docents, famílies... i vinculant l'acció tutorial i orientadora a la **tasca col·lectiva** d'equip (equip docent, equip directiu...) que el farà arribar a l'aula com a grup i a cada alumne com a persona.
- La **tutoria difosa** significa que tot docent és tutor, que tot docent és orientador. Això no exclou la necessitat que cada alumne pugui disposar en el centre educatiu d'un adult de referència, d'un docent d'alta significació personal. La **cotutoria** i la **multitutoria** –a l'igual que la codocència i la multidocència– ens ofereixen oportunitats per a combinar les dues funcions: la tasca col·lectiva de compromís compartit de les funcions tutorial i orientadores; i l'acompanyament personalitzat mitjançant la confiança amb una persona o **coach referent**.

- Tots els alumnes tenen dificultats d'aprenentatge i tots els alumnes tenen algun talent. I també: tots els alumnes poden progressar en l'aprenentatge però de forma diversa. Per això necessitem **aules** que possibilitin l'**aprenentatge** divers i docents que **acompanyin** amb eficàcia aquests aprenentatges diversos; en les seves dificultats –individuais i grupals–, en les seves potencialitats talentoses –individuais i grupals– i en els seus projecte vitals –personals i col·lectius–.
- Repensar l'aprenentatge, l'aula i l'acompanyament ens obliga a **reorientar** i a **innovar** les nostres escoles, el nostre model d'ensenyament i el propi sistema educatiu. Una enorme tasca necessitada de grans dosis d'optimisme i d'esperança.

<http://www.edu21.cat/ca/continguts/855>